

Deo I

Je l'neko za tenis?

The 5th Wave

By Rich Tennant

U ovom delu...

U ovom delu, polako ali sigurno uvodiću vas u svet tenisa, pružajući vam čvrstu osnovu za istraživanje ostatka igre. Čitaćete o osnovnim ciljevima igre, strukturi terena, o opremi za igranje, i uz to o svim ostalim pravilima i manirima koje valja usvojiti da bi se igralo kao profesionalac.

Poglavlje 1

Šta je tenis?

U ovom poglavlju:

Zašto je tenis najbolja igra svih vremena (dobro-de, pristrasan sam)

Sušтина igre

Znači, želite da igrate tenis – pa, dobro ste odabrali. I to ne kažem samo zato što sam se i ja odlučio za istu igru kad sam imao otprilike tri godine. Tenis vas može privući i držati vas tako ceo život. Zato, pazite se! Ako pocepate svoju člansku kartu kluba lenjivaca da biste igrali tenis, možda se više nikad nećete ponovo učlaniti.

U ovom poglavlju, ukratko ću opisati sve stvari koje čine tenis tako predivnom igrom (u slučaju da vas treba još malo ubedivati). Ujedno ću vam objasniti i osnovne principe igre.

Tenis: sport za ceo život

Pre nekoliko godina, Teniski savez SAD (skraćeno USTA) pokrenuo je kampanju koja je promovisala tenis pod devizom „Sport za ceo život“. To nije bio puki reklamni slogan koji je smislio neki marketinški genije – tenis je stvarno igra u kojoj možete uživati dug niz godina, bilo kao igrač, bilo kao posmatrač.

Seo sam i napravio spisak razloga zbog kojih ja mislim da tenis može biti sport za ceo život, za skoro svakoga:

- ✓ **Tenis možete igrati u bilo kom starosnom dobu, i to takmičarski, bez rizika da uništite svoje telo.** Ako vreme i rad nisu ubili onog vikend borca koji u vama živi ispod mirne spoljašnjosti, možete se takmičiti na organizovanim teniskim turnirima, bez obzira na starost i veštinu.
- ✓ **Nije potrebno imati još 17 osoba sa specijalnim rukavicama da biste igrali tenis.** Za razliku od bejzbola, za tenis su potrebne dve osobe, loptica i dva reketa. Normalno, ako imate još 17 osoba koje žele da igraju tenis s vama, odlično – možete da organizujete turnir! Ali onda će vam trebati više loptica.
- ✓ **Ne treba vam čitavo bogatstvo da biste igrali tenis.** Iako tenis *može* biti skup sport, to ne znači da stvarno jeste. Ako želite, možete ceo dan provesti na javnim terenima i ne potrošiti ni dinar ni na šta drugo osim možda na kremu za sunčanje i poneko piće.

Baš zato što za tenis nije potrebno mnogo novca, mogu ga igrati ljudi iz svih slojeva (i postati izuzetno dobri u tome). Tenis nije samo za one koji mogu da plate 100 dolara za jedan čas. U stvari, mnogi velikani tenisa počeli su skromno: otac Andrea Agasija bio je vratar u hotelu u Las Vegasu; otac Džimija Konorsa operater na mostu na reci Misisipi blizu Sent Luisa; otac Štefi Graf prodavao je polovne automobile; otac Tonija Traberta uzimao je kredite kako bi njegov sin mogao da se takmiči na nacionalnim juniorskim turnirima a veliki Pančo Gonzales je odrastao u siromaštvu, u latinskom predgrađu Los Andelesa, napustio je školu da bi usavršio svoju igru i postao je jedan on najboljih u istoriji tenisa.

Moj tata je advokat i radio je za veliku firmu u Njujorku dok sam odrastao. Imali smo kuću u lepom delu Kvinsa, ali ne bih je nazvao vilom. Imali smo garažu, ali nismo imali luksuzan auto ili šoferu. Majka nas je vozila u starom porodičnom autu. Vodila nas je u Klub Daglaston, gde smo učili da igramo tenis. Išli smo u luksuzni klub u Kvinsu (teniski klub na zapadnoj strani) samo da gledamo mečeve, još dok se tu održavalo Otvoreno prvenstvo Amerike (US Open).

- ✓ **Tenis spaja ljude.** I ne, nisam sentimentaln – u tenisu, ljudi različitih doba i polova mogu igrati zajedno, kao partneri, i to uspešno. Možete se naći u mešovitom dublu sa svojim bračnim drugom, unukom, ili čak snajom. Jedino bi možda trebalo paziti da ne pokrenete porodičnu svađu.
- ✓ **Tenis je odličan za kondiciju.** Tenis je odličan za održavanje dobre kondicije, a sami možete odrediti stepen vežbanja.

Osvajanje poena: singl, dubl i pobeđivanje u obe kategorije

Tenis se igra u dve kategorije: u *singlu* i *dublu*. U singlu, dva igrača igraju jedan protiv drugog, po jedan sa svake strane mreže. Za dubl su potrebne četiri osobe to jest, kako samo ime kaže, po dvoje u svakom timu.

Singl je više takmičarski način i valja biti spremniji nego u dublu, iz dva razloga:

- ✓ Osećate žar igre jedan-na-jedan
- ✓ Morate sami da pokrijete veliki deo terena.

Bez obzira na formaciju u kojoj igrate, u singlu ili dublu, cilj je uvek isti: osvajanje poena. *Poen* počinje servisom (o kome će biti više reči u poglavlju 11) kojim se loptica ubacuje u igru. Igrač koji lopticu duže zadrži u igri, osvaja poen. Kako zadržati lopticu u terenu? Čitaj dalje, skakavče.

Prebacivanje preko mreže

Najveća prepreka s kojom se suočavamo na terenu (osim potrebe da posegnemo za osveženjem posle svakog poena) jeste mreža koja deli teren na dva dela – vaš i protivnikov. Koliko god smešno izgledali dok to radite, prvo se morate postarati da svaka loptica koju udarite prede preko mreže. U suprotnom, poen se završava. Izgubili ste ga.

Moja verenica, Melisa Eriko, ne zna mnogo o tenisu. Na jednom teškom i važnom meču, u pauzi između poena, Melisa je uzviknula: „Ajde Pet! Samo prebaci lopticu preko mreže!“. Pogledao sam je i pomislio: „E, baš ti hvala, dušo!“ Ali to je bilo to – suština tenisa.

Zvanično, visina mreže na sredini mora biti 91,4 cm. (U poglavlju 2 pročitajte sve detalje o mreži i veličini terena.) Iako 91,4 cm ne zvuči mnogo, tvrdim vam da ponekad ta prokleta mreža izgleda visoko kao Veliki kineski zid.

Zadržavanje loptice u polju

U suštini, tenis je igra koja podrazumeva kontrolisanje snage. Idealno je lopticu udariti što jače i poslati je što dalje, ali da bi ostala u igri ona uvek mora ostati unutar *linija* (ili granica terena). Ako loptica prvi put odskoči *van* tih linija koje označavaju teren za singl, odnosno dubl, poen je izgubljen. (U poglavlju 2 potražite više informacija o terenima za singl i dubl.)

Samo jedan odskok, molim

Tenis bi bio prava dosada kad bi poenta igre bila samo prebaciti lopticu preko mreže i zadržati je unutar linija. Prave probleme pravi sledeća sitnica: loptica sme da odskoči samo jednom u vašem polju pre nego što je udarite. Naravno, ako ste na pravom mestu u pravo vreme, loptica uopšte *ne mora* da odskoči. Ali više od jednog odskoka znači gubitak poena.

Ako loptica dvaput odskoči u polju vašeg protivnika, poen ide vama i takvi poeni se zovu *vineri*. Vineri su ubedljivo najlepši način da protivniku uzmete poen. Cenite ih, jer vrede!

Osvojiti što više poena

Pobednik je skoro uvek igrač koji osvoji više poena. Poeni se dobijaju vinerima ili zbog grešaka protivnika (ukoliko pogodi mrežu ili izbaci lopticu van linija). Poeni se gube kad protivnik postigne viner ili zbog sopstvenih grešaka.

U nekim slučajevima, pobednika određuje samo jedan, jadan, bedan poen. Na primer, kada su Pit Sampras i Goran Ivanišević igrali polufinale Vimbldona 1995. godine, Sampras je pobedio, sa 146 poena, dok je Ivanišević imao 145. U drugim slučajevima, pobednik može osvojiti mnogo više poena od poraženog. To je suštinska razlika između oduvavanja protivnika i tesne pobeđe.